

Cynllun Gweithredu Gwrth-Hiliaeth

2024 – 2026

Bwrdd Iechyd Addysgu Powys

Diweddariad Tachwedd 2025

**GIG
CYMRU
NHS
WALES**

Bwrdd Iechyd
Addysgu Powys
Powys Teaching
Health Board

CYNNWYS

1. Cyflwyniad	3
1.1 Beth yw gwrth-hiliaeth?	3
1.2 Diben	3
1.3 Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu	4
2. Cyd-destun Sefydliadol.....	5
3. Monitro ac Adrodd	7
3.1 Cyfrifoldebau	7
4. Cynllun Gweithredu Gwrth-Hiliaeth Bwrdd Iechyd Addysgu Powys.....	9

1. CYFLWYNIAD

Ym mis Mehefin 2022, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei Chynllun [Gweithredu Cymru Wrth-hiliol](#), gan nodi amcanion Cymru gyfan i ymgorffori egwyddorion ac arferion cyflogaeth gwrth-hiliol yng ngwasanaethau'r sector cyhoeddus. Yn y cynllun, gwneir yn ofynnol i sefydliadau'r sector cyhoeddus fel Bwrdd Iechyd Addysgu Powys ddatblygu Cynlluniau Gweithredu lleol sy'n dangos sut y byddant yn gweithio i gyflawni'r gwahanol amcanion Cymru gyfan yn lleol dros yr amserlenni a nodwyd yn y cynllun.

1.1 Beth yw gwrth-hiliaeth?

Mae gwrth-hiliaeth yn ymwneud â newid systemau, polisïau a phrosesau sydd wedi cynnwys agwedd negyddol at bobl ethnig leiafrifol. Dim ond drwy ddull gweithredu gwrth-hiliol y gellir mynd i'r afael â'r rhagfarnau negyddol hyn. Nid 'trwsio problem' pobl ethnig leiafrifol, fel unigolion neu grwpiau, yw'r ateb.

Yn aml, y systemau ar gyfer camu ymlaen, ac ar gyfer dewis pwy a gaiff ei fentora, ei hyfforddi neu ei noddi, sy'n gwneud cam â phobl. Wrth ddarparu gwasanaethau, y dull gweithredu lliwddall sydd, yn aml, yn gweithio yn erbyn pobl ethnig leiafrifol. Yn aml, tybir mai 'darparu'r un peth i bawb' fydd y gwasanaeth mwyaf priodol. Ond mewn gwirionedd, drwy **ystyried gwahaniaethau pobl** (e.e. iaith, anghenion deietegol, gwisg, ac ati) **y ceir gwasanaeth mwy sensitif, hygyrch ac effeithiol**. Yn aml mae'r dull gweithredu lliwddall yn golygu bod pobl ethnig leiafrifol yn ei chael hi'n anodd cael swyddi, camu ymlaen, neu gael gwasanaethau sy'n addas i'w hanghenion.

Eglurir y dull gweithredu ymhellach yn null gweithredu Llywodraeth Cymru; [Cyflwyniad i Gymru Wrth-Hiliol](#)

1.2 Diben

Nod ein cynllun lleol yw darparu camau gweithredu symlach ond mesuradwy sy'n galluogi'r sefydliad i **nodi** a dileu systemau, prosesau neu bolisïau (ffurfiol ac anffurfiol) sy'n cynhyrchu canlyniadau gwahanol iawn i grwpiau

lleiafrifoedd ethnig. Mae'n golygu bod angen inni gydnabod, hyd yn oed os na chredwn ein bod yn 'hiliol', drwy anwybyddu hiliaeth, y gallwn ganiatáu iddi barhau.

Pwrpas y cynllun hwn yw creu diwylliant sefydliadol lle gall pob aelod o staff fwynhau gweithio'n rhydd o wahaniaethu, ni waeth beth yw eu cefndir ethnig. Mae'r cynllun yn ceisio sicrhau y gall unrhyw un sy'n gweithio i'n sefydliad neu sy'n defnyddio ei wasanaethau fod yn hyderus y cânt eu trin heb unrhyw fath o wahaniaethu sy'n gysylltiedig â'u hil neu gefndir ethnig.

Wrth ddatblygu ein cynllun lleol, rydym wedi rhannu'r ddogfen drwy ddull ymgynghorol gyda'n **Rhwydwaith Staff Lleiafrifoedd Ethnig** a'n **Grŵp Adolygu Polisi'r Gweithlu** (gan ddarparu mewnbwn undebau llafur i'r camau gweithredu). Rydym hefyd wedi alinio ein cynllun lleol ein hunain â'r amcanion a'r 'Camau Gweithredu Blaenoriaeth' a nodwyd yn adran Iechyd Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol cyffredinol; mae'r geiriad yn y ddwy golofn gyntaf o'r cynllun lleol isod yn adlewyrchu'r geiriad yn nogfen wreiddiol Llywodraeth Cymru.

1.3 Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu

Ym mis Gorffennaf 2024, derbyniodd Bwrdd Iechyd Addysgu Powys ei adroddiad Safon Cydraddoldeb Hil y Gweithlu (SCHG) cyntaf, adroddiad sy'n cymryd data o wahanol ffynonellau ar nifer o ddangosyddion. Wedi'i fwriadu i fod yn adroddiad blynyddol, nododd yr ailadroddiad cychwynnol hwn bedwar "prif faes anghydraddoldeb allweddol", yn benodol i BIAP:

1. absenoldeb aelodaeth o fwrdd lleiafrifoedd ethnig
2. dilyniant staff lleiafrifoedd ethnig i raddau uwch
3. lefelau gwael o ddatganiadau ethnigrwydd, yn enwedig gan uwch staff
4. tebygolrwydd y bydd staff lleiafrifoedd ethnig yn cael eu penodi ar ôl y broses lunio rhestr fer

Mae'r blaenoriaethau hyn wedi'u hymgorffori yn y cynllun hwn. Ym mis Mehefin 2025, tynnodd yr ail adroddiad SCHG sylw at dri o'r un materion; gyda #3 (datganiad ethnigrwydd staff) wedi'i ddisodli gan

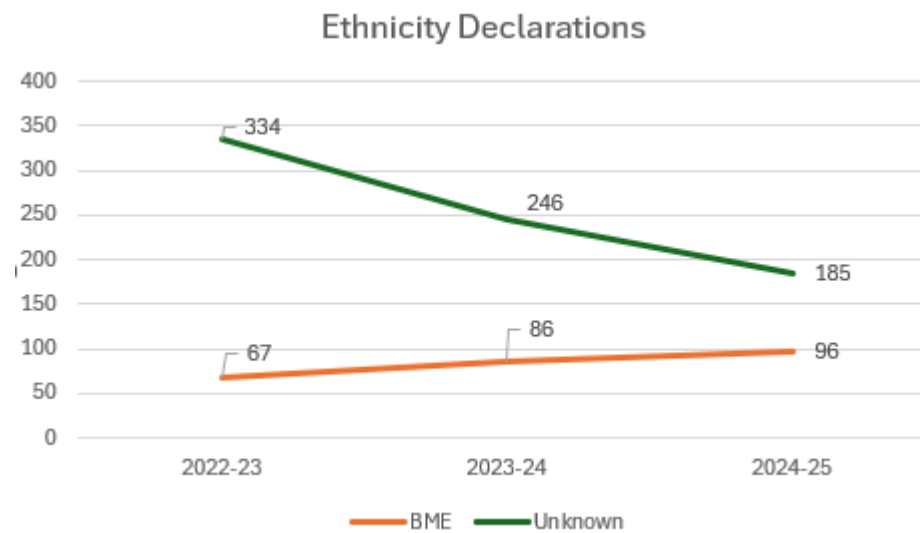
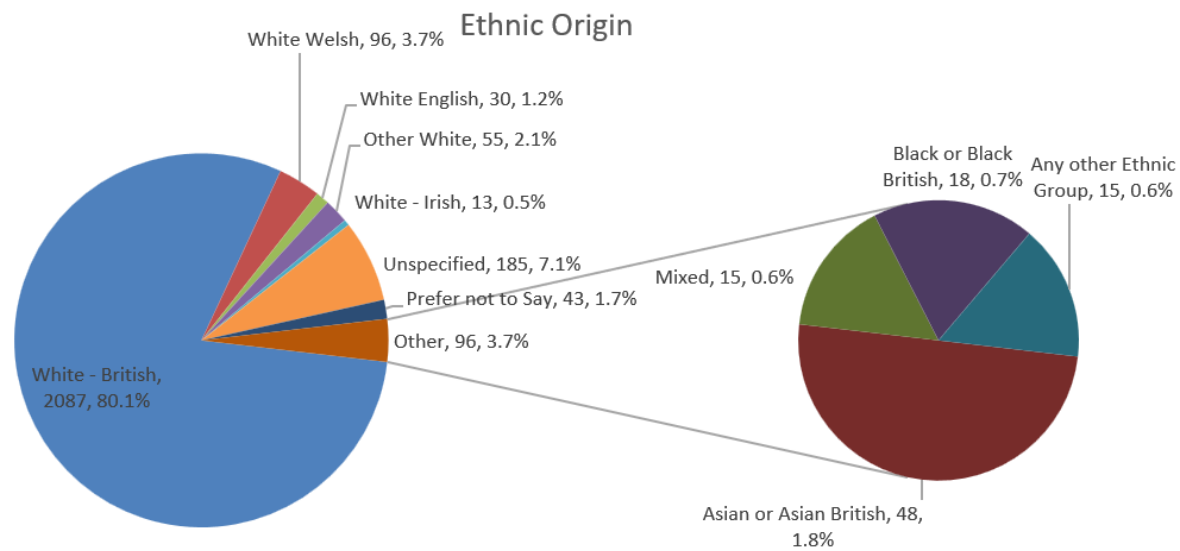
5. tebygolrwydd cynyddol y bydd staff lleiafrifol yn cael eu hatgyfeirio at brosesau disgyblu a chapasiti

Fodd bynnag, mae'r adroddiad yn cydnabod bod y dangosydd hwnnw (a ddangosodd anghydraddoldeb gyferbyniol yn yr adroddiad blaenorol) yn debygol o fod yn ganlyniad yn bennaf i'r niferoedd bach o staff. Felly nid ydym wedi ymgorffori camau gweithredu ar y mesur hwn yn ein cynllun, er y byddwn, fel y gofynnwyd yn yr adroddiad, yn parhau i fonitro'r dangosydd hwn.

2. CYD-DESTUN SEFYDLIADOL

Yng nghyfrifiad 2021, **disgrifiodd 94.9% o boblogaeth Powys eu Hethnigrwydd fel Gwyn** (Cymreig, Seisnig, Albanaidd neu Brydeinig), gan godi i 97.7% wrth gynnwys yr holl grwpiau Gwyn eraill (gan gynnwys Gwyddelig, Ewropeaidd a phob grŵp Teithwyr). Mae'r ffigurau hyn ymhlith yr uchaf yng Nghymru ac yn gyfatebol mae cyfran y boblogaeth sy'n nodi eu bod yn Ddu, Asiaidd neu grwpiau eraill nad ydynt yn wyn yn un o'r isaf yng Nghymru sef dim ond **2.2%**, o'i gymharu â 6.2% ar gyfer Cymru gyfan.

Ar 31^{ain} Mawrth 2025, roedd ESR yn adrodd bod **3.7%** o staff (cyfanswm o 96 aelod o staff unigol) wedi nodi eu bod yn Ddu, Asiaidd, hil gymysg, neu leiafrifoedd ethnig eraill nad ydynt yn wyn, neu wedi nodi eu grŵp ethnig fel 'arall'. Nododd 55 aelod arall o staff fel Gwyn ond o ethnigrwydd nad ydynt yn y DU neu Iwerddon, ac roedd 185 yn anhysbys.

Mae hyn yn barhad o'r duedd gynyddol o flwyddyn a dwy flynedd yn ôl, (3.3% / 86; 2.6% / 67), er bod y cynnydd dros y flwyddyn ddiwethaf yn llawer llai (tua hanner maint) y cynnydd lle'r oedd yr enillion cyfatebol yn **2.6%** (67 o unigolion). Mae canlyniadau gwaith i wella cyflawnrwydd data Ethnigrwydd wedi awgrymu o'r blaen fod y rhai na chofnodwyd eu hethnigrwydd yn fwy tebygol na chyfartaledd y bwrdd iechyd o fod mewn grwpiau lleiafrifoedd ethnig.

Mae ein gwaith i wella data yn y maes hwn wedi cael ei gydnabod gan y SCHG a dynnodd hwn allan fel maes targed rhwng 2024 a 2025; mae data BIAP yn fwy cyflawn na chyfartaledd GIG Cymru.

3. MONITRO AC ADRODD

Mae Cynllun Gweithredu Gwrth-Hiliol Powys hwn yn eiddo i'r Tîm Cydraddoldeb o fewn y Gyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant ac mae'n bwydo i Gynllun Cydraddoldeb Strategol y Bwrdd Iechyd. Mae'r tîm yn rhoi arbenigedd ac arweiniad i'r sefydliad ac yn awduron a rheolwyr y polisi hwn ac yn atebol i'r bwrdd iechyd ehangach drwy:

- Y **Bwrdd**, sy'n cymeradwyo'r cynllun ar ran y bwrdd iechyd ehangach
- **Cyfarwyddwr Pobl a Diwylliant**, sy'n arweinydd gweithredol ar gyfer y cynllun hwn

3.1 Cyfrifoldebau

- Mae'r **Tîm Cydraddoldeb** yn gyfrifol yn weithredol am gynhyrchu adnoddau ac ati i hwyluso amcanion y cynllun hwn. Maen nhw'n gyfrifol am lawer o'r camau gweithredu penodol yn y cynllun, yn ogystal â sicrhau bod adrannau eraill yn atebol am eu camau gweithredu eu hunain.
- Mae **Cyfarwyddwyr Gweithredol** yn gyfrifol am gyflawni'r camau gweithredu yn y cynllun yn eu meysydd eu hunain. Mae aelodau'r bwrdd hefyd wedi sefydlu amcanion personol i gefnogi Cymru Wrth-Hiliol.
- Mae angen i bob aelod o staff ddeall goblygiadau'r cynllun a'u cyfrifoldeb personol yn y maes hwn.

Bydd y cynllun yn cael ei gyhoeddi'n fewnol ar dudalennau Cydraddoldeb mewnwyd y bwrdd iechyd. Yn unol â'r canllawiau gan Lywodraeth Cymru, bydd cynnydd yn erbyn y cynllun hwn yn cael ei adrodd yn gyhoeddus fel rhan o fframweithiau adrodd presennol y bwrdd iechyd ar gydraddoldeb (Yn benodol, yr Adroddiad Blynnyddol Cydraddoldeb, a gyhoeddir bob blwyddyn ariannol). Yn ogystal, bydd y tîm Cydraddoldeb yn arwain monitro cynnydd lleol ac yn adrodd yn rheolaidd drwy'r Pwyllgor Gweithlu a Diwylliant.

4. CYNLLUN GWEITHREDU GWRTH-HILIAETH BWRDD IECHYD ADDYSGU POWYS

Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol	Cyfarwyddiaeth(a u) Gyfrifol	Dyddiad	Glas, Coch, Oren, Gwyrdd
Arweinyddiaeth: Bydd GIG Cymru yn wrth-hiliol ac ni fydd yn derbyn unrhyw fath o wahaniaethu nac anghydraddoldeb ar gyfer gweithwyr neu ddefnyddwyr gwasanaethau.				
Rhoi sicrwydd bod yr hyrwyddwyr cydraddoldeb gweithredol penodedig yn gweithio gyda rhwydweithiau staff Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig i gyd-ddatblygu cynlluniau gwrth-hiliol blynyddol y sefydliad i gywiro anghydraddoldebau a nodwyd gan ffynonellau data'r gweithlu a chleifion e.e. Safon Cydraddoldeb Hiliol y Gweithlu	<p>Mewn partneriaeth gymdeithasol, gweithio i ymgysylltu â staff a chynrychiolwyr ochr y staff wrth ddatblygu cynllun gweithredu gwrth-hiliaeth y Bwrdd Iechyd</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rhwydweithiau staff lleiafrifoedd ethnig ar ddatblygu cynllun gweithredu Gwrth-hiliaeth y Bwrdd Iechyd - Rhannu drwy'r grŵp Adolygu Polisi'r Gweithlu (sy'n cynnwys cynrychiolwyr ochr y staff wrth ddatblygu'r cynllun) 	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	CH3 2024/25	Ar y Trywydd Iawn
	Sicrhau bod adolygiad o argymhellion y SCHG yn cael ei gynnal fel rhan o ddatblygiad y camau gweithredu o fewn cynllun gwrth-hiliaeth y Bwrdd Iechyd	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	CH2-CH3 2024/25	Cyflawn
	<p>Hyrwyddo ymwybyddiaeth/aelodaeth o rwydwaith staff Ethnig Lleiafrifol BIAP (a rhwydweithiau staff eraill)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lansio ymgyrch hyrwyddo gyda phosteri - Ymgorffori yn y rhaglen ymsefydlu 	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	C3 A C4.	Cyflawn/Ar y gweill

Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol	Adran(nau) sy'n Gyfrifol	Dyddiad	Glas, Coch, Oren, Gwyrdd
Arweinyddiaeth: Bydd GIG Cymru yn wrth-hiliol ac ni fydd yn derbyn unrhyw fath o wahaniaethu nac anghydraddoldeb ar gyfer gweithwyr neu ddefnyddwyr gwasanaethau.				
	Archwilio cyfleoedd i weithio gyda sefydliadau partner i ymestyn rhwydweithiau gan adeiladu ar y gwaith sydd eisoes wedi'i wneud mewn perthynas â rhwydwaith Staff Niwroamrywiol	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	C3 A C4.	Ar y Trywydd Iawn
Defnyddio fframweithiau deddfwriaethol sy'n bodoli eisoes i'w gwneud yn ofynnol i sefydliadau'r GIG ddatblygu cynlluniau gweithredu ar wrth-hiliaeth; ar gyfer cyflogaeth a darpariaeth gwasanaethau fel rhan benodol o'u dull ehangach o ymdrin â chydraddoldeb, cynhwysiant ac amrywiaeth. Bydd cynnydd gyda gweithredu'r cynllun yn cael ei adrodd drwy'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol (CCS) a'i fonitro drwy'r Cyfarfodydd Ansawdd Integredig, Perfformiad a Chyflenwi a mecanweithiau sicrhau polisi.	Yn unol â chynllun cydraddoldeb strategol y Bwrdd Iechyd, cynhelir adolygiad o'r cynllun gweithredu gwrth-hiliol lleol i sicrhau bod cynnydd a chymau gweithredu lleol yn cael eu cofnodi a'u monitro.	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	C3 A C4.	Cyflawn
	Bydd y cynllun yn cael ei fonitro a'i adrodd i'r bwrdd a Llywodraeth Cymru fel rhan o Adroddiadau Blynyddol Cydraddoldeb, yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru.	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	CH4 2024/25	Ar y Trywydd Iawn
	Bydd y cynllun hefyd yn cael ei integreiddio i'r Cynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP). [Cwblhawyd ar gyfer 2023-2026]	Cynllunio a Pherfformiad: Perfformiad Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant	Ar y gweill	Ar y Trywydd Iawn
	Adroddiadau Bwlch Cyflog Ethnigrwydd i'w gynnwys yn Adroddiad Blynyddol 2022-23 a thu hwnt.	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	Ar y gweill	Ar y Trywydd Iawn

Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol	Adran(nau) sy'n Gyfrifol	Dyddiad	Glas, Coch, Oren, Gwyrdd
Arweinyddiaeth: Bydd GIG Cymru yn wrth-hiliol ac ni fydd yn derbyn unrhyw fath o wahaniaethu nac anghydraddoldeb ar gyfer gweithwyr neu ddefnyddwyr gwasanaethau.				
Bydd holl aelodau Bwrdd y GIG yn dangos arweinyddiaeth gwrth-hiliol drwy eu hamcan amrywiaeth a chynhwysiant, er mwyn galluogi effaith ystyrlon eu cynllun gwrth-hiliol sefydliadol.	Cefnogi cyflawniad rhaglen datblygu'r Bwrdd yn ystod y cyfnod a gomisiynwyd gan Uned Cyrff Cyhoeddus, Llywodraeth Cymru.	Corfforaethol	Yn aros am gomisiynu gan Lywodraeth Cymru	Ar y trywydd iawn
	Aelodau'r Bwrdd i ymgymryd â sesiwn hyfforddi Cydraddoldeb.	Corfforaethol / Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	CH4 2024/25 CH1 2025/26	Tu ôl Cysylltwyd â'r gorfforaeth i drafod Tachwedd 2025.
	Bydd pob aelod o'r bwrdd yn cael eu gweld ar y camau gweithredu o fewn y cynllun gweithredu gwrth-hiliol. - Hyrwyddo a rhannu'r cynllun ar draws y sefydliad	Tîm Corfforaethol / Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	CH3 2024/25 CH2 2025/26	Ar y trywydd iawn
	Cofrestru ar gyfer y Siarter Troseddau Casineb i atgyfnerthu a chyhoeddi ein hymrwymiad sefydliadol i ddull dim goddefgarwch.	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	CH4 2024/25	Cyflawn

	Cam Gweithredu Newydd 2025: Fel rhan o'r Siarter Troseddau Casineb, bydd staff BIAP yn ymgymryd â hyfforddiant siarter Troseddau Casineb a dechrau ei gyflwyno.	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	Erbyn Chwarter 4 2025-26	Ar y trywydd iawn
	Cam Gweithredu Newydd 2025: Hyrwyddo ymwybyddiaeth o'r siarter Troseddau Casineb drwy bosteri ac ymgyrch gyfathrebu.	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	Erbyn Chwarter 4 2025-26	Ar y trywydd iawn
	Sefydlu cynllun Mentora Gwrthdro a thargedu hwn yn uniongyrchol at rwydweithiau staff gan gynnwys rhwydwaith Staff Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig.	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Timau Cydraddoldeb a Datblygu Sefydliadol	CH3 2024/25	Cyflawn
Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol	Adran(nau) sy'n Gyfrifol	Dyddiad	Glas, Coch, Oren, Gwyrdd
Arweinyddiaeth: Bydd GIG Cymru yn wrth-hiliol ac ni fydd yn derbyn unrhyw fath o wahaniaethu nac anghydraddoldeb ar gyfer gweithwyr neu ddefnyddwyr gwasanaethau.				
	Byddwn yn adeiladu ar gyfleoedd i sicrhau bod gan staff lleiafrifoedd ethnig fynediad uniongyrchol at ein bwrdd sy'n eu galluogi i rannu eu straeon personol ac yn cefnogi dysgu sefydliadol o'u profiadau. <ul style="list-style-type: none"> Gwahodd staff Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig i gynhyrchu straeon staff a chyflwyno o leiaf un i'r Bwrdd yn ystod 2024-25. 	Tîm Corfforaethol/ Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb Rhwydwaith Lleiafrifoedd Ethnig	Ar y gweill	Wedi'i gwblhau ar gyfer 2024-25 – ddim eto ar gyfer 2025-26.

Camau Gweithredu Lleol / SCHGP:	Adolygu fframwaith llywodraethu mewnol trwy safbwynt gwrth-hiliol i sicrhau integreiddio â fforymau gwneud penderfyniadau eraill.	Tîm Corfforaethol/ Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb	2025/26	Heb ei gychwyn eto
	Adolygu polisïau adrodd digwyddiadau mewnol i sicrhau bod digwyddiadau o hiliaeth yn cael eu cofnodi, eu monitro'n effeithiol a'u hadrodd yn hawdd.	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Tîm Cydraddoldeb / Y Gyfarwyddiaeth Nyrso	2025/26	Heb ei gychwyn eto

Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol	Adran(nau) sy'n Gyfrifol	Dyddiad	Glas, Coch, Oren, Gwyrdd
Y Gweithlu: Bydd staff yn gweithio mewn amgylcheddau diogel a chynhwysol, wedi'u hadeiladu ar arweinyddiaeth a chynghreiriaeth gwrth-hiliol dda, yn cael eu cefnogi i gyrraedd eu potensial llawn, a bydd staff a chynghreiriaid lleiafrifoedd ethnig; y ddau yn cael eu grymuso i nodi ac ymdrin ag arferion hiliol.				
Mae Byrddau, Ymddiriedolaethau ac Awdurdodau Arbennig GIG Cymru a Fforwm Partneriaeth Cymru yn gweithredu argymhellion Archwiliad Polisi Gweithlu GIG Cymru annibynnol (Diverse Cymru, 2023), gan weithio gyda grwpiau staff Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig i gefnogi eu cymhwyso'n effeithiol.	Bydd BIAP yn ymgorffori argymhellion archwiliad Diverse Cymru mewn Polisïau Gweithlu lleol, rhaglenni hyfforddi (Hyfforddiant AEC) ac mewn mannau eraill yn ôl yr angen. Bydd hyn yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> - Sefydlu rhaglen dreigl o archwilio polisïau presennol yn erbyn argymhellion Diverse Cymru - Cyflwyno rhestr wirio polisïau ar gyfer polisïau sydd newydd eu datblygu a'u hadolygu er mwyn sicrhau bod argymhellion yn cael eu hystyried yn weithredol fel rhan o ddatblygu ac adolygu polisïau. 	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Timau Cydraddoldeb a Phartneru Busnes Grŵp Adolygu Polisi'r Gweithlu	CH2 3 2024/25	Cyflawn
Bydd Sefydliadau Addysg Uwch (SAU) a Sefydliadau'r GIG yn cyd-ddylunio rhaglenni addysg gwrth-hiliol gyda phobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol. Gosod gofyniad ar bob aelod o staff y GIG a phob un o wirfoddolwyr y GIG a myfyrwyr i gwblhau rhaglenni addysg ar wrth-hiliaeth ar eu ffurf newydd.	Bydd y bwrdd iechyd yn gorchymyn yr hyfforddiant a ddatblygwyd yn genedlaethol, a bydd hyn yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> - Sicrhau bod hyn yn orfodol ac yn cael ei adlewyrchu yn ESR a mecanweithiau adrodd - Cyhoeddi a chyfleu'r gofyniad ledled y sefydliad - Monitro parhaus o gwblhau'r hyfforddiant. 	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant	CH3-4 2024/25 Monitro cydymffurfiaeth yn barhaus	Cyflawn 86% ym mis Hydref 2025.

Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol	Adran(nau) sy'n Gyfrifol	Dyddiad	Glas, Coch, Oren, Gwyrdd
Y Gweithlu: Bydd staff yn gweithio mewn amgylcheddau diogel a chynhwysol, wedi'u hadeiladu ar arweinyddiaeth a chynghreiriaeth gwrth-hiliol dda, yn cael eu cefnogi i gyrraedd eu potensial llawn, a bydd staff a chynghreiriaid lleiafrifoedd ethnig; y ddau yn cael eu grymuso i nodi ac ymdrin ag arferion hiliol.				
Bydd pob un o sefydliadau'r GIG yn ymrwmo i fod yn rhan o'r Rhaglen Darpar Aelodau Bwrdd yn weithredol, gan sicrhau addysg, mentora a chymorth i gyfranogwyr a fydd yn dod o gefndir Du, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol. Academi Wales i weithio mewn partneriaeth â GIG Cymru a sefydliadau priodol eraill i ddatblygu a rhedeg Rhaglen i Ddarpar Aelodau Bwrdd.	Bydd BIAP yn ymrwmo i'r rhaglen Ddarpar Aelodau Bwrdd, ac yn darparu ystod lawn o gyfleoedd datblygu corfforaethol presennol i unrhyw gyfranogwyr a neilltuir i BIAP fel rhan o'r rhaglen.	Corfforaethol	Yn aros am fanylion y rhaglen gan LIC/AaGIC.	Cyflawn Hyrwyddwyd y cynllun yn lleol ac mae aelod o staff BIAP yn cymryd rhan yn y rhaglen yn ystod 2025-26. Y cyfartaledd disgwyliedig ar gyfer BIAP o ystyried maint y rhaglen yw <1.
Camau Gweithredu Lleol / SCHGP: <ul style="list-style-type: none"> - absenoldeb aelodaeth o fwrdd lleiafrifoedd ethnig - dilyniant staff lleiafrifoedd ethnig i raddau uwch 	Byddwn yn cynnal adolygiad o'n polisiau dilyniant a hyfforddiant i sicrhau eu bod yn wrth-hiliol ac yn gynhwysol. Bydd hyn yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> - Archwilio datblygiad staff yn fanwl, gan gynnwys hyd yr amser yn y rôl. 	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Timau Cydraddoldeb, Datblygu Sefydliadol a Phartneru Busnes	CH3 2024/25 - CH2 2025/26	Cwblhawyd

<ul style="list-style-type: none"> - tebygolrwydd y bydd staff lleiafrifoedd ethnig yn cael eu penodi ar ôl y broses lunio rhestr fer 	Cam Gweithredu Newydd 2025: Dylai BIAP gynnal astudiaeth dargedig o farn ei staff BME ar eu gyrfa gan ddefnyddio cyfweiliadau ansoddol a manwl i ddeall profiad a dyheadau ein staff BME orau, a'r heriau y maent yn eu hwynebu.	Tîm Cydraddoldeb BIAP	Dechrau cynllunio Ch4 2025-26 Yn ystod 2026-27	Ar y trywydd iawn
	Cam Gweithredu Newydd 2025: Dylai BIAP gymryd camau i gofnodi data yn y meysydd hynny lle nad oes ganddo ddata ar hyn o bryd (e.e. ceisiadau am weithio'n hyblyg a'u canlyniadau) ac i wella data presennol (e.e. lleihau ffactorau anhysbys).	Tîm Gweithlu BIAP	CH4 2025-26	Ar y trywydd iawn
	Cam Gweithredu Newydd 2025: Hyrwyddo ein hyfforddiant mewnol ar ragfarn wybyddol a diarwybod.	Tîm Cydraddoldeb BIAP	CH3-4 2025-26	Ar y trywydd iawn
	Recriwtio i rôl Swyddog Gofal Bugeiliol nyrsys rhyngwladol, er mwyn sicrhau sefydlu, cefnogi a chyflwyniad effeithiol i nyrsys rhyngwladol.	Cyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymunedol	CH2 3 2024/25	Cyflawn
Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol	Adran(nau) sy'n Gyfrifol	Dyddiad	Glas, Coch, Oren, Gwyrdd
Arweinyddiaeth: Bydd GIG Cymru yn wrth-hiliol ac ni fydd yn derbyn unrhyw fath o wahaniaethu nac anghydraddoldeb ar gyfer gweithwyr neu ddefnyddwyr gwasanaethau.				
Camau Gweithredu Lleol / SCHGP: <ul style="list-style-type: none"> - absenoldeb aelodaeth o fwrdd lleiafrifoedd ethnig 	Yng ngoleuni argymhellion y SCHG ynghylch data llunio rhestr fer, bydd y bwrdd iechyd yn adolygu pob agwedd ar bolisi a phroses recriwtio i sicrhau eu bod	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant	CH3 2024/25 - CH2 2025/26	Cyflawn

<ul style="list-style-type: none"> - dilyniant staff lleiafrifoedd ethnig i raddau uwch - tebygolrwydd y bydd staff lleiafrifoedd ethnig yn cael eu penodi ar ôl y broses lunio rhestr fer 	<p>yn wrth-hiliol ac yn gynhwysol. Bydd hyn yn cynnwys;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Archwilio data recriwtio, llunio rhestr fer a data manwl i ddatblygu dealltwriaeth sefydliadol o'r achosion isorweddol. - Yn seiliedig ar ganlyniad yr adolygiad hwn, byddwn yn archwilio cyfleoedd i gymryd camau cadarnhaol i gefnogi ein dull recriwtio. - Archwilio sut y gellir gwneud y mwyaf o'n dull allgymorth i gyrraedd maes amrywiol o ymgeiswyr, gan gynnwys ar gyfer penodiadau gweithredol i'r bwrdd. 			
	<p>Darparu rhaglen barhaus o ddigwyddiadau sy'n rhoi cyfleoedd i staff ar bob lefel glywed am brofiadau byw unigolion o gefndiroedd Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig, gan gynnwys er enghraifft, Wythnos Cydraddoldeb, Wythnos Ffoaduriaid, Mis Hanes Pobl Dduon.</p>	<p>Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb</p>	<p>Ar y gweill</p>	<p>Ar y trywydd iawn</p>
<p>Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol</p>	<p>Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol</p>	<p>Adran(nau) sy'n Gyfrifol</p>	<p>Dyddiad</p>	<p>Glas, Coch, Oren, Gwyrdd</p>
<p>Data a Thystiolaeth: Bydd data mewn perthynas â hil, ethnigrwydd ac anfantais groestoriadol yn cael ei gasglu, ei rannu a'i ddefnyddio'n dryloyw fel mater o drefn, i lefelu anghydraddoldebau mewn iechyd a mynediad at wasanaethau iechyd, a rhoi sicrwydd bod GIG Cymru yn amgylchedd gwrth-hiliol a diogel i staff a chleifion.</p>				

<p>Bydd Byrddau, Ymddiriedolaethau ac Awdurdodau Arbennig y GIG yn parhau i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gwella ansawdd data'r gweithlu; - hwyluso a chefnogi casglu data yn erbyn dangosyddion Safon Cydraddoldeb Hiliol y Gweithlu (SCHGP); - craffu ar ddata SCHGP i weithredu camau gweithredu gwrth-hiliol wedi'u targedu ar gyfer y gweithlu a gafwyd o fewn cynlluniau gweithredu gwrth-hiliol sefydliadol, mewn ymateb i sail dystiolaeth drwy newid strwythurol wedi'i dargedu 	<p>Gofyn i'r holl staff ddiweddarau eu gwybodaeth ddemograffig ar ESR, gyda'r nod o gael 90% wedi'i gwblhau (i fyny o 86.6% ym mis Mawrth 2023) erbyn diwedd y flwyddyn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cyrhaeddwyd y targed gyda 90.2% erbyn diwedd blwyddyn ariannol 2023-24. - Cynnal y gyfradd cwblhau uwchlaw 90% yn y dyfodol. - 92.7 - 2024-25 	<p>Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb</p> <p>Y Tîm Cyfathrebu</p>	<p>Targed 2024 wedi'i gwblhau .</p> <p>Cynnal (parhaus)</p>	<p>Ar y trywydd iawn</p>
<p>Gweithredu monitro systematig o bryderon ynghylch gwahaniaethu a bwlio yn y gweithlu a godwyd gan staff drwy broses y Tîm Gweithredol ar y Cyd.</p>	<p>Cynhelir adolygiad chwarterol o weithgarwch cysylltiadau gweithwyr a chaiff unrhyw effaith anghymesur sy'n ymwneud â staff lleiafrifoedd ethnig ei huwchgyfeirio at y Cyfarwyddwr Pobl a Diwylliant a'i hymgorffori yn y broses Tîm Gweithredol ar y Cyd.</p>	<p>Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant</p>	<p>2025/26</p>	<p>Ar y trywydd iawn</p>
<p>Camau Gweithredu Lleol / SCHGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lefelau gwael o ddatganiadau ethnigrwydd, yn enwedig gan uwch staff 	<p>Cysylltwch yn uniongyrchol ag uwch reolwyr (Bandiau 8C+) ac aelodau'r bwrdd nad ydynt wedi cwblhau'r data hwn i ofyn iddynt wneud hynny.</p>	<p>Corfforaethol / Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Y Tîm Cydraddoldeb</p>	<p>CH3 2024-25</p>	<p>Cyflawn</p>

Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol	Adran(nau) sy'n Gyfrifol	Dyddiad	Glas, Coch, Oren, Gwyrdd
Data a Thystiolaeth: Bydd data mewn perthynas â hil, ethnigrwydd ac anfantais groestoriadol yn cael ei gasglu, ei rannu a'i ddefnyddio'n dryloyw fel mater o drefn, i lefelu anghydraddoldebau mewn iechyd a mynediad at wasanaethau iechyd, a rhoi sicrwydd bod GIG Cymru yn amgylchedd gwrth-hiliol a diogel i staff a chleifion.				
	Archwilio cyfleoedd i weithredu cofnodi ceisiadau am weithio'n hyblyg/ymddeoliad drwy ESR i alluogi dadansoddi ethnigrwydd. Tîm Adnoddau Dynol gweithredol i sicrhau bod data'n cael ei gasglu ar ethnigrwydd o ran ceisiadau am weithio hyblyg/ymddeol.	Cyfarwyddiaeth Pobl a Diwylliant: Gwybodaeth am y Tîm Partneru Busnes / y Gweithlu	CH1-2 2025/26	Ar y trywydd iawn
Mynediad Cyfartal: Byddwn yn nodi ac yn chwalu rhwystrau sy'n atal mynediad teg at wasanaethau gofal iechyd i bobl Dduon, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig.				
Cefnogi a goruchwylio cyfnod gweithredu Rhaglen Cymorth Diogelwch Mamolaeth a Newyddenedigol (2024-2027), gyda'r nod o gyflawni camau gweithredu lleol a chenedlaethol i gefnogi gwelliannau ym mhrofiadau a chanlyniadau menywod, babanod a'u teuluoedd o gymunedau Du, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig	Sicrhau ein bod yn gwella ein data ethnigrwydd mamolaeth er mwyn cael darlun cywir o'n poblogaeth famolaeth.	Cyfarwyddiaeth Menywod a Phlant	Ar y gweill	Ar y trywydd iawn
	Adolygiad o ddata cyffredinol y Swyddfa Ystadegau Gwladol ym Mhowys i gael gwell dealltwriaeth o ethnigrwydd, iaith a chrefydd yn ein cymuned.	Cyfarwyddiaeth Menywod a Phlant	Ar y gweill	Ar y trywydd iawn
	Adolygu ein cyfryngau cymdeithasol, gwybodaeth a thafleini i sicrhau cynhwysiant.	Cyfarwyddiaeth Menywod a Phlant	Ar y gweill	Ar y trywydd iawn
	Mae ap Language Line wedi'i osod ar ffonau a gliniaduron staff i sicrhau ein bod yn darparu gwasanaethau dehongli gweledol.	Cyfarwyddiaeth Menywod a Phlant	Ar y gweill	Ar y trywydd iawn

Camau Blaenoriaeth o Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol	Camau Gweithredu Bwrdd Iechyd Addysgu Powys i Gefnogi Camau Gweithredu Cenedlaethol	Adran(nau) sy'n Gyfrifol	Dyddiad	Glas, Coch, Oren, Gwyrdd
Mynediad Cyfartal: Byddwn yn nodi ac yn chwalu rhwystrau sy'n atal mynediad teg at wasanaethau gofal iechyd i bobl Dduon, Asiaidd a Lleiafrifoedd Ethnig.				
	Cyfathrebu - Cylchlythyr Mamolaeth cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant chwarterol wedi'i ryddhau gyda meysydd 'pwnc poeth' i rannu arfer da a diweddariadau yn y maes.	Cyfarwyddiaeth Menywod a Phlant	Ar y gweill	Ar y trywydd iawn
	Addysg - Mae Diverse Cymru yn rhoi 2 sesiwn wyneb yn wyneb i ni ar gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant eleni i gynyddu ymwybyddiaeth staff.	Cyfarwyddiaeth Menywod a Phlant	Ar y gweill	Ar y trywydd iawn

ALLWEDD GLAS, COCH, OREN, GWYRDD	Cyflawn	Oedi (Materion Mawr)	Oedi (Materion Bach)	Ar y trywydd iawn
----------------------------------	---------	----------------------	----------------------	-------------------